

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śmigiel na lata 2017-2025.

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej wynika wprost z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (artykuł 226 i następane).

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Śmigiel zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2014 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego z dnia 10 stycznia 2013 roku (Dz. U. z 2014 r. poz. 1127).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śmigiel jest projekt uchwały budżetowej na 2017 rok, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Śmigiel za lata 2014 i 2015, wartości planowane na koniec III kwartału 2016 roku oraz wytyczne Ministra Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych dla potrzeb sporządzania wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

W kolumnie pomocniczej do wyliczeń w WPF, dotyczącej przewidywanego wykonania roku 2016, ujęto dane inne niż w kolumnie dotyczącej planu po III kwartale 2016 roku. Różnica pomiędzy tymi dwoma kolumnami wynika wyłącznie ze zmian w budżecie dokonanych pomiędzy 1 października 2016 r. a dniem przygotowania projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej. Ujęcie danych zaktualizowanych o ostatnie zmiany budżetowe pozwala uzyskać lepszy obraz przewidywanego wykonania wartości w 2016 roku.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie. Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2025. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Śmigiel została przygotowana na lata 2017-2025.

Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. Nie planuje się także wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, które przekraczałyby okres prognozy kwoty długu.

1. Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Śmigiel wykorzystano dwa podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – produkt krajowy brutto (PKB) oraz wskaźnik inflacji (CPI). Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Śmigiel, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów prognozę wskazanych mierników oparto o Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych

jednostek samorządu terytorialnego. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 5 października 2016 roku, a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela 1.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- 1) dla roku 2017 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
- 2) dla lat 2018-2025 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki dynamiki inflacji oraz dynamiki PKB.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych gminy.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Wskaźnik	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PKB	3,60%	3,80%	3,90%	3,90%	3,70%	3,60%	3,30%
Inflacja	1,30%	1,80%	2,20%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Wskaźnik	2024	2025					
PKB	3,20%	3,10%					
Inflacja	2,50%	2,50%					

Źródło: Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. Aktualizacja – październik 2016 r., (www.mf.gov.pl), Warszawa 2016.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2017 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2017 rok. Od 2018 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji oraz wskaźnika dynamiki PKB. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = Y_0 \cdot (1 + CPI \cdot u_{CPI}) \cdot (1 + \Delta PKB \cdot u_{\Delta PKB})$$

gdzie:

Y_1 - wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 - wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

CPI - wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym;

u_{CPI} - waga przypisana wskaźnikowi CPI, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię;

ΔPKB - wskaźnik dynamiki PKB;

$u_{\Delta PKB}$ - waga przypisana wskaźnikowi dynamiki PKB, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię.

2. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Śmigiel dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. podatki i opłaty lokalne (w tym: podatek od nieruchomości);
2. udział w podatkach centralnych (w tym PIT i CIT);
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące (na zadania zlecone i powierzone oraz na zadania własne);
5. pozostałe dochody (w tym: grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych).

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody z majątku (w tym sprzedaż mienia);
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje;
3. pozostałe dochody.

2.1 Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Śmigiel oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Tabela 2. Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	INF	PKB
Udział w PIT	0,00%	100,00%
Udział w CIT	0,00%	100,00%
Podatki i opłaty	0,00%	100,00%
- podatek od nieruchomości	0,00%	100,00%
Subwencja ogólna	100,00%	0,00%
Dotacje i środki na cele bieżące	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wysokość stawek podatku od nieruchomości nie mogą przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości na 2017 rok zaplanowano w oparciu o uchwałę nr XXVI/190/16 w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od nieruchomości na 2017 rok.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

Jako, że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w latach 2017-2025 wzięto pod uwagę założony wskaźnik PKB.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2017 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowany wskaźnik inflacji.

Warto w tym miejscu podkreślić, że rok 2016 był pierwszym rokiem obowiązywania tzw. programu "500+", który znacząco wpłynął na nominalne wartości budżetowe ujęte w pozycji dotacji. Program 500+ ujęty jako dotacja ma wpływ na kategorię dochodów bieżących, która dalej przekłada się na sposób kształtowania wskaźnika z art. 243. Jednocześnie zbliżone kwoty, do tych ujętych w dotacji, są przedmiotem wydatkowania (wydatki bieżące). Powoduje to, że zmiana nie ulega saldo nadwyżki operacyjnej ale ulegają zmianie kwoty dochodów bieżących, wydatków bieżących a co za tym idzie również dochodów ogółem i wydatków ogółem. Konstrukcja wskaźnika powoduje, że w pierwszych latach wpływu dochodów z tytułu dotacji na program "500+" nieznacznie rosną możliwości nominalnej obsługi zadłużenia. Jednocześnie podkreślić należy, że takie podniesienie wartości budżetowych nie może być rozumiane jako ogólna poprawa sytuacji a jedynie jako zwiększenie zakresu zadań przekazanych JST. Wartości dotacji z tytułu programu 500+ (zarówno po stronie dochodowej i wydatkowej) zostały zaprognozowane według wartości przyjętych w projekcie budżetu na 2017 rok i dalej indeksowane o wskaźnik PKB.

2.2 Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2017 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 982 000,00 zł. Dodatkowo w roku 2018 zaplanowano 1 000 000,00 zł oraz w 2019 500 000,00 zł z tego tytułu. Bazując na dotychczasowych wykonaniach sprzedaży mienia w ostatnich latach, stwierdzić można, że prognoza ta jest ostrożna i bezpieczna

Na dzień 29 grudnia 2016 roku zrealizowano dochody z tego tytułu w wysokości 700 tys. zł.

Gmina posiada w swoich zasobach grunty rolne przeznaczone do sprzedaży (o szacunkowej wartości około 4 mln zł) oraz nieruchomości o szacunkowej wartości około 7 mln zł.

- w Wieloletniej prognozie Finansowej Gminy Śmigiel w roku 2017 zaplanowano następujące dotacje majątkowe:
- dotacja za zadanie inwestycyjne pn. "Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Śmiglu" - dotacja w wysokości 4 260 527,00 (umowa nr RWPW.03.02.01-30-0075/15-00 podpisana dnia 23 listopada 2016r.);
- dotacja na zadanie inwestycyjne pn. "Budowa drogi gminnej Karśnice- Nowy Białcz 951 935,00 zł;

- dotacja od Starostwa Powiatowego w Kościanie wysokości 500 tys. zł na budowę drogi gminnej.

Łączna kwota planowanych do otrzymania dotacji w orku 2017 wynosi 5.712.462,00 zł.

Prognozie nie poddawano dochodów majątkowych o charakterze dotacji w kolejnych latach prognozy. W przypadku pozyskania wiedzy na temat konkretnych programów, z których Gmina będzie zamierzała korzystać dokonane zostaną stosowne korekty prognozy.

3. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Śmigiel dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

3.1 Wydatki bieżące

Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

- 1) wydatki na poręczenia i gwarancje;
- 2) wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
- 3) wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
- 4) pozostałe wydatki bieżące.

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2017 przyjęto projekt budżetu. W latach 2018-2025 dokonano indeksacji o wagi wskaźników inflacji. O ile w przypadku wydatków na wynagrodzenia, pochodnych od wynagrodzeń i pozostałych wydatków bieżących możliwość zastosowania indeksacji jest uzasadniona, o tyle wydatki związane z obsługą długu są ściśle uzależnione od zawartych w umowach kredytowych, pożyczkowych i emisji obligacji postanowień.

W przypadku wydatków bieżących dotyczących wynagrodzeń oraz pozostałych wydatków bieżących dokonano korekt roku 2018 w stosunku do indeksowanych wartości. Korekty te opiewają na łączną kwotę ok. 2 mln złotych i wynikają z planowanych do poczynienia oszczędności (w stosunku do budżetu na 2017 rok) m.in. na wynagrodzeniach i pochodnych oraz na bieżących modernizacjach.

3.2 Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Śmigiel na lata 2017-2020. W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. niewykorzystanych środków.

4. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne. W całym prognozowanym okresie utrzymana została relacja z art. 242 (brak deficytu bieżącego). Ponadto wynik finansowy budżetu został sprowadzony do 0 w całym badanym okresie.

Tabela 3. Wynik budżetu Gminy Śmigiel

	2017	2018	2019	2020
Dochody	73 462 879,00	69 585 082,00	71 090 901,00	72 680 268,00
Wydatki	77 318 719,00	70 836 782,00	68 881 351,00	70 048 968,00
Wynik budżetu	-3 855 840,00	-1 251 700,00	2 209 550,00	2 631 300,00
	2021	2022	2023	2024
Dochody	74 877 632,00	77 111 134,00	79 311 332,00	81 540 351,00
Wydatki	71 853 119,22	74 326 134,00	76 410 455,20	79 417 194,74
Wynik budżetu	3 024 512,78	2 785 000,00	2 900 876,80	2 123 156,26
	2025			
Dochody	83 796 671,00			
Wydatki	81 096 671,00			
Wynik budżetu	2 700 000,00			

Źródło: Opracowanie własne.

5. Przychody

W okresie objętym prognozą planuje się pozyskać przychody w roku 2017 i 2018 na pokrycie planowanego deficytu budżetowego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Przychody zwrotne roku 2017 wyniosą 5,8 mln zł, zaś przychody zwrotne roku 2018 - 3,5 mln zł.

6. Rozchody

Na dzień 01.01.2017 kwota zadłużenia, wpływająca na kształtowanie się wskaźnika faktycznej obsługi zadłużenia, wynikająca z zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji wynosi 13 266 855,84 zł, a jego spłata (powiększona o planowane do zaciągnięcia zadłużenie) planowana jest do roku 2025.

Poniższe tabele prezentują harmonogram spłaty zadłużenia w podziale na konkretne tytuły dłużne. 3 ostatnie tytuły (pokrycie 2016, pokrycie 2017, pokrycie 2018) to niezrealizowane jeszcze przychody na pokrycie deficytu danego roku lub na uzupełnienie spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Tabela 4. Harmonogram spłaty zadłużenia (lata 2017-2020)

Nazwa	Spłata 2017-2025	2017	2018	2019	2020
Razem	22 566 856	1 944 160	2 248 300	2 209 550	2 631 300
WFOŚiGW 2015 (kanalizacja)	2 806 563	343 150	686 300	686 300	686 300
BOS (1,54mln)	649 000	216 000	216 000	217 000	0
GBW O/Leszno (2,6mln)	1 110 000	370 000	370 000	370 000	0
WFOŚiGW (0,64mln)	49 457	49 457	0	0	0
WFOŚiGW (0,66mln)	114 553	114 553	0	0	0
WFOŚiGW (10,81mln)	6 320 877	600 000	725 000	725 000	965 000
ING (1,2mln)	473 250	171 000	171 000	131 250	0
ING (1,0mln)	720 000	80 000	80 000	80 000	480 000
Pokrycie 2016	1 023 157	0	0	0	200 000
Pokrycie 2017	5 800 000	0	0	0	300 000
Pokrycie 2018	3 500 000	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 5. Harmonogram spłaty zadłużenia (lata 2021-2025)

Nazwa	2021	2022	2023	2024	2025
Razem	3 024 513	2 785 000	2 900 877	2 123 156	2 700 000
WFOŚiGW 2015 (kanalizacja)	404 513	0	0	0	0
BOS (1,54mln)	0	0	0	0	0
GBW O/Leszno (2,6mln)	0	0	0	0	0
WFOŚiGW (0,64mln)	0	0	0	0	0
WFOŚiGW (0,66mln)	0	0	0	0	0
WFOŚiGW (10,81mln)	1 120 000	1 085 000	1 100 877	0	0
ING (1,2mln)	0	0	0	0	0
ING (1,0mln)	0	0	0	0	0
Pokrycie 2016	200 000	200 000	300 000	123 156	0
Pokrycie 2017	800 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 700 000
Pokrycie 2018	500 000	500 000	500 000	1 000 000	1 000 000

Źródło: Opracowanie własne.

7. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

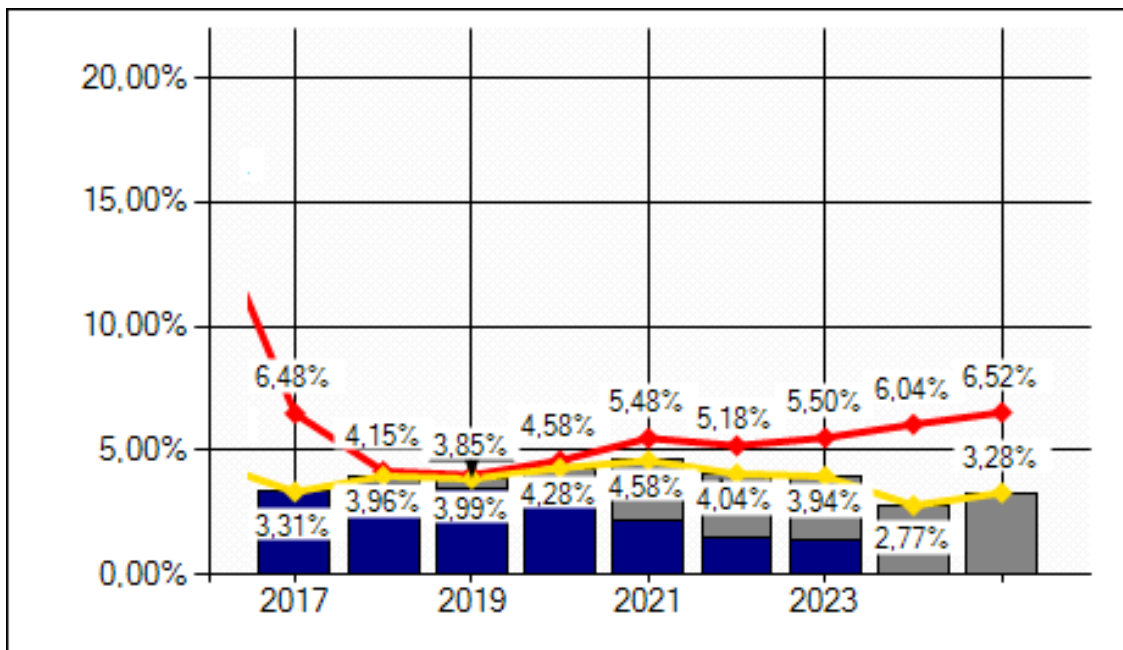
Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów nie może przekroczyć wskaźnika opartego na średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich 3 lat relacji dochodów bieżących, powiększonych o wpływy uzyskane ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem.

Tabela 6. Kształtowanie się relacji z art. 243 u.f.p.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Obsługa zadłużenia	3,31%	3,96%	3,85%	4,28%	4,58%	4,04%	3,94%
Maksymalna obsługa zadłużenia	6,48%	4,15%	3,99%	4,58%	5,48%	5,18%	5,50%
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
	2024	2025					
Obsługa zadłużenia	2,77%	3,28%					
Maksymalna obsługa zadłużenia	6,04%	6,52%					
Zachowanie relacji z art. 243	Tak	Tak					

Źródło: Opracowanie własne.

Graficzne przedstawienie relacji prezentuje wykres poniżej.

Sytuacja finansowa Gminy Śmigiel jest stabilna. Zauważalny jest jednak niewielki margines błędu między planowanym limitem z art. 243 u.o.f.p. a planowaną obsługą zadłużenia - szczególnie w latach 2018-2020. Stan ten wynika przede wszystkim z faktu odnotowania niewielkiej nadwyżki bieżącej w roku 2016 oraz niewielkiego jej planu na 2017 rok. Władze Gminy są świadome znaczenia tej nadwyżki oraz przymusu jej powrotu do wartości z lat 2015 i wcześniejszych aby utrzymać możliwość obsługi obecnego zadłużenia i rozwoju Gminy w przyszłości.